

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

För ersättande av statens kostnader för tillsynen över finska försäkringsbolag, utländska försäkringsföretag med representation i Finland, försäkringsföreningar, försäkringskassor och pensionsstiftelser tas av dessa anstalter ut en avgift som fastställs årligen.

Social- och hälsovårdsministeriet har årligen fastställt den försäkringstillsynsavgift som anstalterna skall betala. Avgiften har inkluderat både en fast grundavgift och en proportionell avgiftsandel som bestäms enligt anstalternas premieinkomster. Avgifterna har tagits ut enligt anstaltsgrupp, varvid livförsäkringsbolagen, skadeförsäkringsbolagen och arbetspensionsförsäkringsbolagen har

tillhört samma grupp, försäkringsbolagsgruppen. I denna proposition föreslås att arbetspensionsförsäkringsbolagen avskiljs från försäkringsbolagsgruppen och bildar en egen grupp. Då kan tillsynsavgiften för dessa anstalter fastställas på ett sätt som bättre motsvarar kostnaderna för tillsynen över dem.

Vidare föreslås i propositionen att hänvisningen till utländska försäkringsbolag kompletteras för att motsvara begreppet försäkringsbolag från tredje land enligt lagen om utländska försäkringsbolag.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 1 januari 1998.

MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning

Enligt lagen om bestridande av kostnader för försäkringsinspektionen (479/1944) skall finska försäkringsbolag, utländska försäkringsföretag med representation i Finland, försäkringsföreningar, försäkringskassor och pensionsstiftelser för varje kalenderår i januari betala en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift för ersättande av tillsynskostnaderna. Tillsynen över försäkringsbolag baserar sig på lagen om försäkringsbolag (1062/1979), tillsynen över utländska försäkringsbolag på lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995), tillsynen över försäkringsföreningar på lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), tillsynen över försäkringskassor på lagen om försäkringskas-

sor (1164/1992) och tillsynen över pensionsstiftelser på lagen om pensionsstiftelser (1774/1995).

Den avgift som enligt 1 § 2 mom. skall tas ut består av två delar, en fast grundavgift och en proportionell avgift. Den proportionella avgiften bestäms enligt 1 § 3 mom. utifrån de premieinkomster anstalten bokfört i Finland under det räkenskapsår som föregår debiteringsåret.

Den proportionella avgiften utgör enligt 1 § 3 mom. för varje anstaltsgrupp en lika stor del av anstaltens premieinkomster. En anstaltsgrupp består av anstalterna inom en viss, i lagen avsedd samfundsform tillsammans, dock så att finska försäkringsbolag, inklusive arbetspensionsförsäkringsbolag, och utländska försäkringsanstalter bildar en anstaltsgrupp.

Social- och hälsovårdsministeriet har med

stöd av 1 § fastställt den avgift anstalterna i januari skall betala för varje kalenderår. Vid fastställandet av avgiften har som avdrag beaktats avgifter som med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) uppbärs för beslut som har fattats med anledning av en ansökan samt för registerutdrag och intyg, liksom också den koncessionsavgift som avses i lagen om koncessionsavgift för försäkringsbolag (1421/1993). Med avgiften täcks alla kostnader för tillsynen, såsom löner, framtida pensionsförmåner, hyror och andra kostnader.

1.2. Praxis

Kostnaderna för tillsynen över anstalterna budgeteras årligen och kan uppskattas tämligen noggrant. Eftersom social- och hälsovårdsministeriet omfattas av s.k. nettobudgetering, kan kostnaderna bestämmas anstaltsvis noggrannare än förut. Skillnaden mellan de faktiska och de budgeterade kostnaderna kan sedan boksluten blivit klara beaktas när avgiften fastställs och debiteras nästa gång.

Avgiften har i överensstämmelse med 1 § tagits ut anstaltsvis i form av en fast grundavgift som fastställs separat och en därtill fogad proportionell andel av avgiften. Den fasta grundavgiften uppgick 1997 till 25 000 mk för försäkringsbolag och 2 000 mk för övriga försäkringsanstalter. Anstalternas proportionella avgiftsandel har enligt anstaltsgrupp beräknats som ett promilletal av de totala premieinkomsterna. År 1997 var den proportionella fördelningen enligt anstaltsgrupp följande, i promille av premieinkomsterna:

försäkringsbolag	0,143 ‰
försäkringsföreningar	0,188 ‰
försäkringskassor	0,680 ‰
pensionsstiftelser	0,294 ‰

Den proportionella avgiften har varit olika stor för alla de fyra anstaltsgrupperna, beroende på de totala tillsynskostnader som anstaltsgruppen har orsakat staten. Till försäkringsbolagsgruppen hör sammanlagt 14 livförsäkringsbolag, 33 skadeförsäkringsbolag och 7 arbetspensionsförsäkringsbolag. Arbetspensionsförsäkringsbolagens premieinkomster står för över hälften av försäkringsbolagsgruppens totala premieinkomster.

Tillsynsavgiften för 1997 uppgick till 15

773 000 mk totalt. Om överskott från tidigare år, åtgärdsarvoden samt avgifter från försäkringsmäklarverksamhet beaktas, togs dock 10 328 905 mk ut av försäkringsanstalterna i försäkringstillsynsavgifter.

2. Föreslagna ändringar

2.1. Ändringar i anstaltsindelningen

Enligt 1 § i gällande lag tillhör arbetspensionsförsäkringsbolagen samma försäkringsbolagsgrupp som livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolagen. Det har varit motiverat att ta ut avgiften för alla försäkringsbolag inom samma anstaltsgrupp, eftersom kostnaderna för tillsynen över dessa försäkringsanstalter också har varit gemensamma. Numera sköts de uppgifter som ankommer på försäkringsinspektionsbyrån vid social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning dock av separata övervakningsenheter beroende på enligt vilken försäkringsform försäkringsbolaget bedriver sin verksamhet.

Ett krav på att den lagstadgade pensionsförsäkringsverksamheten skiljs från övrig försäkringsverksamhet ingår i det undantag som för Finlands del har skrivits in i EES-avtalet och enligt vilket EG:s livförsäkringsdirektiv inte tillämpas på lagstadgad pensionsförsäkring, samt i den lag om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997), som syftar till att göra i synnerhet arbetspensionsförsäkringsbolagens investeringsverksamhet självständigare i relation till försäkringsbolagen inom samma bolagsgrupp.

Tillsynen över de arbetspensionsförsäkringsbolag som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring sköts för närvarande av gruppen för övervakning av pensionsanstalter, och tillsynen över livförsäkringsbolag och skadeförsäkringsbolag sköts av gruppen för övervakning av liv- och skadeförsäkringsbolag tillsammans med juridiska gruppen. Härigenom kan de arbetsinsatser och övriga tillsynskostnader som hänför sig till dessa försäkringsanstalter definieras exakt enligt övervakningsgrupp. För att försäkringstillsynsavgifterna för de olika försäkringsbolagen skall kunna definieras på ett sätt som bättre motsvarar de arbetsinsatser och övriga tillsynskostnader som räknas ut enligt övervakningsgrupp, föreslås i denna proposition att arbetspensionsförsäkringsbolagen skiljs från de övriga försäkringsbolagen och

utgör en egen anstaltsgrupp. Inga ändringar föreslås i de övriga anstaltsgrupperna.

I tabellen nedan jämförs de tillsynsavgifter

som tagits ut 1997 med de avgifter som fastställs enligt den föreslagna nya anstaltsindelningen.

Beloppen anges i hela 1 000 mk.

	Tillsynsavgift för 1997				Uppskattad tillsynsavgift för 1998 enligt den föreslagna indelningen*	
	uppburits	%	om avgifterna hade burits upp separat för arbetspensionsförsäkringsbolag	%		%
Försäkringsanstaltsgrupp:						
Liv- och skadeförsäkringsbolag	5 906	37,4	7 653	48,5	9 425	52,4
Arbetspensionsförsäkringsbolag	5 108	32,4	3 361	21,4	4 139	23,0
Försäkringsföreningar	530	3,4	530,4	3,4	347	1,9
Pensionsstiftelser	2 309	14,6	2 309	14,6	2 364	13,1
Försäkringskassor	1 920	12,2	1 920	12,2	1 725	9,6
Sammanlagt	15 773	100,0	15 773	100,0	18 000	100,0
Gottgörelse från tidigare år	- 4 500					

* Under 1997 och 1998 görs 8 nyanställningar vid försäkringsinspektionsbyrån, och därför stiger lönekostnaderna. Tillsynsavgiften för 1998 beräknas uppgå till ca 18 milj. mk.

2.2. Övriga förslag

Av de i Finland verksamma utländska försäkringsbolagen med representation i Finland övervakar social- och hälsovårdsministeriet endast de försäkringsbolag som har sin hemort utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Sådana försäkringsbolag kallas i lagen om utländska försäkringsbolag försäkringsbolag från tredje land. Har ett utländskt försäkringsbolag sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

(utländskt EES-försäkringsbolag), ansvarar tillsynsmyndigheten i bolagets hemland för tillsynen, även om bolaget har representation i Finland. Det är inte motiverat att ta ut försäkringstillsynsavgift av de försäkringsanstalter för vars tillsyn de finländska myndigheterna inte ansvarar. Därför föreslås en motsvarande precisering av hänvisningen i 1 mom. till utländska försäkringsbolag.

Samtidigt föreslås att paragrafen preciseras i fråga om vilken anstaltsgrupp de olika försäkringsanstalterna tillhör.

2.3. Förslag till ny indelning av försäkringsanstalterna

Med stöd av det ovan anförda föreslås att försäkringstillsynsavgift tas ut i följande försäkringsanstaltsgrupper:

Livförsäkringsbolag, skadeförsäkringsbolag och motsvarande utländska företag
Arbetspensionsförsäkringsbolag
Försäkringsföreningar
Försäkringskassor
Pensionsstiftelser

3. Propositionens verkningar

En ändring av försäkringsanstalternas gruppindelning på det föreslagna sättet innebär att avgiften enligt anstaltsgrupp fördelas rättvisare med beaktande av hur tillsynskostnaderna fördelas enligt övervakningsgrupp. Mätt i försäkringspremieinkomster och tillsynskostnader innebär detta att arbetspensionsförsäkringsbolagens betalningsbörda minskar från 32 % till ca 23 %. Livförsäkringsbolagens och skadeförsäkringsbolagens gemensamma betalningsbörda ökar på motsvarande sätt från 37~% till 52 %.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet. Vid beredningen hördes Finska Försäkringsbolagens Centralförbund och Arbetspensionsanstalternas Förbund.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Som bäst finns regeringens proposition till Riksdagen med förslag till ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (RP 151/1997 rd) hos riksdagen för behandling. I den föreslås en sådan ändring av lagen att avgift tas ut också av de arbetslöshetskassor som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984. Eftersom båda propositionerna är avsedda att träda i kraft den 1 januari 1998, bör den nämnda propositionen beaktas när den nu aktuella propositionen behandlas i riksdagen.

6. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1998.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/1944) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 401/1995, som följer:

1 §

För ersättande av kostnaderna för tillsynen över finska livförsäkringsbolag, skadeförsäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) avsedda försäkringsbolag från tredje land med koncession att driva försäkringsrörelse i Finland, försäkringsföreningar, försäkringskassor och pensionsstiftelser skall dessa anstalter för varje kalenderår i januari betala en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift. Avgifter som med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) uppbärs för beslut som har fattats med anledning av en ansökan samt för registerutdrag och intyg skall, liksom den koncessionsavgift som avses i lagen om koncessionsavgift för försäkringsbolag (1421/1993), beaktas som avdrag när den

avgift som avses i denna lag fastställs. Avgiften uppbärs gruppvis på så sätt att de ovan nämnda försäkringsanstalterna bildar egna grupper. Livförsäkringsbolagen och skadeförsäkringsbolagen utgör dock en anstaltsgrupp, och försäkringsbolag från tredje land med koncession att driva försäkringsrörelse i Finland hänförs till livförsäkringsbolagens och skadeförsäkringsbolagens grupp utgående från i vilken försäkringsklass de enligt koncessionen har rätt att bedriva försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Helsingfors den 14 november 1997

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister Terttu Huttu-Juntunen

Lag

om ändring av 1 § lagen om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 14 juli 1944 om bestridande av kostnaderna för försäkringsinspektionen (479/1944) 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 401/1995, som följer:

Gällande lydelse

1 §

För ersättande av kostnaderna för tillsynen över finska försäkringsbolag, utländska försäkringsföretag med representation i Finland, försäkringsföreningar, försäkringskassor och pensionsstiftelser skall dessa anstalter för varje kalenderår i januari betala en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift. Avgifter som med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) uppbärs för beslut som har fattats med anledning av en ansökan samt för registerutdrag och intyg skall, liksom den koncessionsavgift som avses i lagen om koncessionsavgift för försäkringsbolag (1421/1993), beaktas som avdrag när den avgift som avses i denna lag fastställs.

Föreslagen lydelse

1 §

För ersättande av kostnaderna för tillsynen över finska livförsäkringsbolag, skadeförsäkringsbolag, arbetspensionsförsäkringsbolag, i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) avsedda försäkringsbolag från tredje land med koncession att driva försäkringsrörelse i Finland, försäkringsföreningar, försäkringskassor och pensionsstiftelser skall dessa anstalter för varje kalenderår i januari betala en av social- och hälsovårdsministeriet fastställd avgift. Avgifter som med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) uppbärs för beslut som har fattats med anledning av en ansökan samt för registerutdrag och intyg skall, liksom den koncessionsavgift som avses i lagen om koncessionsavgift för försäkringsbolag (1421/1993), beaktas som avdrag när den avgift som avses i denna lag fastställs. Avgiften uppbärs gruppvis på så sätt att de ovan nämnda försäkringsanstalterna bildar egna grupper. Livförsäkringsbolagen och skadeförsäkringsbolagen utgör dock en anstaltsgrupp, och försäkringsbolag från tredje land med koncession att driva försäkringsrörelse i Finland hänförs till livförsäkringsbolagens och skadeförsäkringsbolagens grupp utgående från i vilken försäkringsklass de enligt koncessionen har rätt att bedriva försäkringsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.